MILLORA I SOSTENIBILITAT DE LES ZONES DE JOC DE LES ESCOLES PÚBLIQUES DE CASTELLÓ.

Recerques en desenvolupament infantil descriuen els avantatges cognitius del joc lliure o no dirigit, un joc que naix de la possibilitat de modificar l'entorn, de crear mons imaginaris amb materials no estructurats i fent ús d'estructures mòbils amb diversitat de funcions. Des del punt de vista de les necessitats motrius, un espai escolar hauria de cobrir les necessitats que una ciutat no proporciona als xiquets i xiquetes: **espais d'escalada i d'equilibri amb un cert nivell de risc, espais que els posen en contacte amb materials naturals com la fusta, l'aigua, les plantes, les pedres i la terra.** Finalment, i per tal d'atendre les seues necessitats emocionals, un pati hauria de poder ser utilitzat per tots els xiquets: des dels que prefereixen el joc en grans grups als que necessiten més recolliment o observar els altres.

Moltes escoles de la ciutat de Castelló, per iniciativa de famílies i mestres i amb consens de la comunitat educativa, han iniciat un procés de transformació dels patis llevant zones cimentades i plantant arbres i més vegetació. Aquesta petició vol donar un pas més en aquest procés oferint més possibilitats de joc als patis de les nostres escoles des de una **perspectiva sostenible, amb materials naturals, de fusta, i no plàstics**. A més, actualment, els patis de les escoles no disposen de les **zones d'ombra** necessàries per a poder jugar de forma segura durant tots els mesos de temperatures elevades a la ciutat. També hem detectat que les **zones de jocs pintats** en terra estan molt deteriorades en moltes escoles i caldria millorar-les.

Les zones de joc que volem als patis de les escoles deurien fonamentar-se en els **objectius** o principis següents:

● **Desenvolupar capacitats motrius, creatives, simbòliques i expressives dels nostres xiquets i xiquetes a partir de diferents oportunitats de joc lliure.** Ens imaginem un pati amb materials naturals no estructurats que estimulen la capacitat creativa i un joc més variat dels xiquets i les xiquetes, en què un dia una pedra pot ser una moneda i un altre dia una muntanya per a les formigues.

● **Assumir reptes motrius, confiar en les pròpies possibilitats motrius, descobrir noves capacitats, afiançar i avançar en els moviments.** Els xiquets i les xiquetes busquen instintivament el risc a fi de calibrar-se i veure fins on són capaços d'arribar. Ens imaginem un pati on els xiquets se senten segurs per fer avanços motrius. Evidentment, les estructures utilitzades estarien homologades i basades en la normativa corresponent en matèria de seguretat infantil (Norma UNE-EN 1176).

● **El pati com un espai educatiu més**, contemplant-lo no només en temps d'esbarjo i d'educació física sinó també com a suport d'altres activitats lectives. Ens imaginem un pati on l'alumnat puga completar els aprenentatges teòrics estudiats a les aules amb corresponents pràctiques a l'aire lliure. Sabem que no és el mateix veure una fulla d'una olivera en una pantalla o un llibre que vore-la, tocar-la i olorar-la en el pati.

● **Desenvolupar habilitats socials que els permeten conviure en harmonia**. Una bona part del temps escolar es concentra en el moment del pati. El temps de pati és un moment d'oci i temps lliure. És principalment un espai de relacions, on l'alumnat posa en marxa totes les seues

habilitats socials per jugar, conversar i/o resoldre conflictes. Moltes voltes els mateixos jocs en el pati són font de nombrosos conflictes. Els jocs amb pilota acostumen a ser-ho. El futbol està esdevenint un esport molt polèmic en els darrers anys quant a actituds violentes i discriminatòries i resulta que és el més practicat per la majoria dels xiquets en els patis de les escoles. A més, la pràctica del futbol a les escoles ocupa un percentatge molt gran de l'espai del pati, deixant poques àrees lliures per a la pràctica d'altres jocs, esdevenint un joc molt invasiu.

● **Desenvolupar actituds no discriminatòries en favor de la coeducació.** Relacionat amb l'aspecte anterior tenim la necessitat de fomentar un pati coeducatiu, oferint a tots els xiquets i les xiquetes experiències de joc que responguen a les seues necessitats.

Trobem a faltar espais i materials destinats als xiquets i les xiquetes que els agrada cantar, ballar o fer teatre, dibuixar i pintar, llegir, fer exploracions en la natura, conversar, imaginar,...

Ens imaginem un pati on tots els xiquets i les xiquetes se senten acollits en els seus interessos i que atenga a totes les capacitats, un pati inclusiu que tinga en compte la diversitat d'alumnes: xiquets i xiquetes, amb o sense dificultats d'aprenentatge, on tots juguen gaudint de les mateixes condicions i des del respecte als altres.

Exemple de pati amb diferents possibilitats de joc, vegetació, ombra i predomini d'elements naturals i de fusta.

Alguns exemples:

Per a conèixer més exemples del tipus de zones de joc que voldríem podeu consultar:

https://earthwrights.co.uk/

http://milanta.net/

https://elnousafareig.org/